

Zeitschrift: Bündner Schulblatt = Bollettino scolastico grigione = Fegl scolastic grischun

Herausgeber: Lehrpersonen Graubünden

Band: 65 (2003-2004)

Heft: 1: PFH : Was wird denn eigentlich anders?

Rubrik: Die Romanische Seite

Nutzungsbedingungen

Die ETH-Bibliothek ist die Anbieterin der digitalisierten Zeitschriften. Sie besitzt keine Urheberrechte an den Zeitschriften und ist nicht verantwortlich für deren Inhalte. Die Rechte liegen in der Regel bei den Herausgebern beziehungsweise den externen Rechteinhabern. [Siehe Rechtliche Hinweise.](#)

Conditions d'utilisation

L'ETH Library est le fournisseur des revues numérisées. Elle ne détient aucun droit d'auteur sur les revues et n'est pas responsable de leur contenu. En règle générale, les droits sont détenus par les éditeurs ou les détenteurs de droits externes. [Voir Informations légales.](#)

Terms of use

The ETH Library is the provider of the digitised journals. It does not own any copyrights to the journals and is not responsible for their content. The rights usually lie with the publishers or the external rights holders. [See Legal notice.](#)

Download PDF: 29.03.2025

ETH-Bibliothek Zürich, E-Periodica, <https://www.e-periodica.ch>

La scola ha bi e bein entschiet e pliras decisiuns d'impurtonza pli gronda per la scola ein pridada ni stattan avon porta. La redacziun dalla pagina romontscha ha vuliu sentir il «puls dalla basa» ed ha discurre cun Silvio Lechmann.

Damondas per intervesta

Silvio Lechmann, il niev onn da scola ha bi e bein entschiet.

Co sesentas?

Suenter las vacanzas da stad sesentel jeu bein e sun aschia selegraus d'entscheiver saunamein e cun plascher la scola. Mintg'entschatta d'in niev onn da scola ei per mei enzatgei special. Jeu sun puspei «cheu» ed hai novas ideas – niev anim. In avantatg dad uonn ei che jeu hai buca pli ina 6. classa aschi viva e heterogena sco gl'onn vargau. Ord quei pugn da vesta quetel jeu d'esser uonn dapli scolast che da far il «polizist-educatur».

Il Cussegl grond ha decidiu d'edir naven dil 2005 mieds d'instrucziun mo en rumantsch grischun?

Tgei manegias ti da quella decisiun?

Super – mo co fan ei quei e con lein nus far quei! Dictats da surengiu san buca esser la sligiazioni finala, ni per in rumantsch grischun ni per mieds d'instrucziun. Per mei stuessen ils incumbensai e responsabels dalla strategia (cumissiuns preparatoricas, cumissiun da mieds d'instrucziun en collaboraziun cun Lia Rumantscha) fixar claras finamiras e crear buns concepts en vesta al rg. Leutier fuss ina collaboraziun intensiva culs incumbensai dall'operativa, pia cun nus educaturAs, culla basa, indispensabel.

Ei valess la peina da ponderar pli da rudien e controllar sche las finamiras tschentadas ein insumma contonschiblas. Il rg sto tenor miu meini tschaffar gl'empren pei d'acceptanza ella populaziun, sin palancau communal e regional. Las medias romontschas ston sensibilisar aunc dapli il pievel romontsch pil rg. Pér lu san ins ughiegiar da far il pass cul rg en scola. Segiramein dat la decisiun da crear mieds d'instrucziun en rg ina nova dinamica al moviment romontsch.

E nus scolastas e scolasts? Tgei schabegia cun nus – daventa il rg significant per rugar gentilemein per ina scolaziun fundada davart il lungatg da standard?

Co vesas Ti pil futur il diever dils computers en scola primara?

L'instrucziun cul computer ei bein d'integrar ton pli spert el plan d'instrucziun dalla scola primara. Ozildi han biars affons da quei scalem fetg bunas enconuschient-schas dil computer. Affons che possedan negin computer a casa ni ch'ei buca aschi interessai stuessen ins capir da svegliar igl interess e da scolar. Aschia havessen tuts affons gudi la medema scolaziun d'informatica e las schanzas suenter il temps da scola fussen per tuts pli u meins ulivas.

Tgei ei schabegiau e tgei schabegia cul project dalla valetaziun complessiva dils scolars (gfb)?

Plirs loghens han realisau quei project a moda speditiva en connex cull'introducziun dil niev attestat. Autras regiuns perencunter han fatg pass pli pigns e sesanflan oz ella fasa finala. Pér cun luvrar profundamein cul cuntegn e culla transposiziun dil gfb en connex cul niev attestat ha ei dau differents problems, quei abstrahau che l'idea fundamentala dil «gfb» ei buna. Igl ei donn ch'ils educatur e las educaturas vegnan buca involvai all'entschatta dapli tier la planisaziun e realisaziun da tals projects. Tut sto ir spert – in niev product (attestat) – spert enzants cuors d'introducziun – e gia stuess tut funcziunar oreifer. Igl ei buca da gudogn sche scolastas e scolasts ston segrittentar cun mediochers products, ston spitgar sin cuors ord motivs finansials, ston luvrar cun in instrument nunenconuschent ed il davos vegn pli probabel aunc ina nova versiun sco punct final per tuttas breigias e stentas. Tut quei succeda sche pusseivel sut in cert squetsch da temps, da finanzas, d'uffecis e da geniturs.

Gest tier in tal project sedamondel jeu tgei strategia ch'ins ha applicau e tgi ch'ei responsabels per quei «experiment» ch'ei per franc staus gratuits!

Tgei mudregia ils/las scolastAs romontschAs ozildi?

La munconza da buns mieds d'instrucziun per nossas scolas romontschas ei aunc adina in tema. Igl ei deplorabel ch'educaturAs romontschAs ston aunc ozildi «crear» pli u meins sez mieds d'instrucziun sch'els vulan star actuals e porscher als affons ina bun'instrucziun romontscha. Sil camp da realias e da lungatg fuss aunc bia da far! Igl ei donn ch'ils daners camondan taluisa e ch'il cantun sa buca agir pli spert ed effizient en quella caussa! Gest sin quei sector stuess schabegiar dapli, quei fuss in'obligaziun statale. Dad ina vart s'identifichescha il/la scolast/a cun lungatg e cultura - e da l'autra vart sto el/ella batter instantamein per saver garantir vinavon ina buna qualitat d'instrucziun romontscha.

E tgei ei bi vid la professiun e lavur da magister?

Per mei eis ei bi d'accumpagnar in affon d'uront in cert temps/ina fasa da sia veta. En classa ed ell'instrucziun emprovan scolastAs e scolast da sviluppar e crear savida e valurs per la veta humana. Igl ei interessant d'observer il progress e d'accumpagnar il svilup dils affons, insumma la comunicaziun ed interacziun cun affons. Mintga svilup ch'igl affon fa en siu agen tempo ei per mei satisfacziun e motivaziun da cuntinuar, era sch'ei va buca adina aschi tgunsch. Sco scolast schazegiel jeu la professiun ch'ei varionta e la libertad creativa ch'ins astgader.

Martin Mathiuet